

Početna stranica > Pokretanje sudskog postupka > Gdje i kako > Pravo koje države je mjerodavno?

Pravo koje države je mjerodavno?

Njemačka

1 Izvori važećih pravila

1.1 Nacionalna pravila

U razdoblju od 2007. do 2016. EU je kodificirao pravila o sukobu zakona u važnim područjima privatnog prava u obliku uredbi (konkretno, Uredba (EZ) br. 593/2008 („Uredba Rim I”), Uredba (EZ) br. 864/2007 („Uredba Rim II”) i Uredba (EU) br. 650/2012 („Uredba EU-a o nasljeđivanju”). Za pregled upućujemo na vodič „Pravosudna suradnja u građanskim stvarima u Europskoj uniji” (https://e-justice.europa.eu/content_ejn_s_publications-287-hr.do)). Zbog toga je područje primjene njemačkih autonomnih pravila o sukobu zakona postalo još uže.

Glavni je izvor njemačkih nacionalnih pravila o sukobu zakona (ili međunarodnog privatnog prava) Uvodni zakon u Građanski zakonik (*Einführungsgesetz zum Bürgerlichen Gesetzbuche* – EGBGB), posebno njegovi članci od 3. do 48. Na temelju članka 3. EGBGB-a, pravila o sukobu zakona utvrđena u zakonodavstvu EU-a i međunarodnim konvencijama imaju prednost pred odredbama tog zakona u njihovim područjima primjene.

Njemačko pravo sadržava pravila o sukobu zakona i u drugim propisima osim EGBGB-a, na primjer u Zakonu o nesolventnosti (*Insolvenzordnung* – InsO). U područjima koja nisu uređena zakonodavstvom, na primjer u međunarodnom pravu trgovačkih društava, mjerodavno pravo utvrđuju sudovi.

Napomene u točki 2. u osnovi su ograničene na njemačka nacionalna pravila o sukobu zakona.

1.2 Multilateralne međunarodne konvencije

Popis svih multilateralnih konvencija koje je Njemačka potpisala i ratificirala može se pronaći u registru B Saveznog službenog lista (*Bundesgesetzblatt*) (narudžbe putem interneta na <https://www.bgbl.de/>). Navedene multilateralne međunarodne konvencije uključuju konvencije koje sadržavaju objedinjena pravila o sukobu zakona.

Postupak za sklapanje takvih multilateralnih konvencija često pokreću međunarodne organizacije. U tom je pogledu potrebno istaknuti Hašku konferenciju o međunarodnom privatnom pravu (www.hcch.net <https://www.hcch.net/de/home/>), čija je Njemačka dugogodišnja članica.

1.3 Glavne bilateralne konvencije

Pojedinačne odredbe o sukobu zakona mogu se nalaziti i u bilateralnim konvencijama. Popis takvih konvencija između Njemačke i drugih država može se pronaći u registru B Saveznog službenog lista (vidjeti prethodnu točku 1.2.).

2 Provedba pravila o sukobu prava

2.1 Obveza suca da na vlastitu inicijativu primijeni pravila o sukobu prava

Pitanja sukoba zakona ne pojavljuju se samo u sudskim sporovima. Poslovni partneri iz različitih država moraju znati koje je pravo mjerodavno za ugovor među njima, neovisno o bilo kojem budućem pravnom sporu. Na temelju tog prava utvrđuju se njihova prava i obveze. Vozači automobila koji putuju na odmor u druge države moraju znati u skladu s kojim će se pravom utvrđivati njihova odgovornost ako tamo prouzroče prometnu nezgodu. Na temelju tog prava utvrđuju se vrsta i opseg naknade štete.

Ako činjenice spora ukazuju na određenu povezanost s pravom druge države, njemački sud koji odlučuje u predmetu utvrdit će koje je pravo mjerodavno na temelju njemačkih pravila o sukobu zakona. Njemački suci moraju biti upoznati s njemačkim pravilima o sukobu zakona. Moraju ih primijeniti bez obzira na to zahtijeva li to stranka ili ne.

2.2 Upućivanje

Ako je u skladu s njemačkim pravilima o sukobu zakona mjerodavno pravo druge države, ali se u pravu te države upućuje na pravo neke druge države, u njemačkom se pravu takvo daljnje upućivanje općenito prihvaća u skladu s člankom 4. stavkom 1. prvom rečenicom EGBGB-a, ovisno o posebnim odredbama pravnih akata EU-a ili međunarodnih konvencija. Ako se u stranom pravu upućuje natrag na njemačko pravo, primjenjuju se materijalne odredbe njemačkog prava (članak 4. stavak 1. druga rečenica EGBGB-a).

Ako je njemačkim odredbama o sukobu zakona strankama omogućen odabir mjerodavnog pravnog sustava, u članku 4. stavku 2. EGBGB-a navodi se da se taj odabir odnosi samo na materijalne odredbe.

2.3 Promjena povezujućeg faktora

U okviru njemačkog prava postoji mogućnost promjene mjerodavnog prava u situaciji kada se činjenice predmeta još mogu promijeniti. Na primjer, stvarna prava u načelu se ocjenjuju u skladu s pravom mjesta gdje se nalazi imovina, što znači da, ako se promijeni mjesto gdje se neki predmet nalazi, za njega može biti mjerodavan drugi pravni sustav.

Promjena povezujućeg čimbenika isto se tako prihvaća u drugim područjima prava, na primjer u slučaju promjene državljanstva.

Međutim, promjena mjerodavnog prava nije moguća ako je pravilima o sukobu zakona propisano vrijeme nastanka povezujućeg čimbenika. Na primjer, za utvrđivanje prava mjerodavnog za nasljeđivanje kad je riječ o osobama umrlima 17. kolovoza 2015. ili nakon tog datuma povezujući čimbenik bit će mjesto uobičajenog boravišta oporučitelja u trenutku smrti (vidjeti točku 3.7. u nastavku).

2.4 Iznimke od uobičajene primjene pravila o sukobu

Člankom 6. EGBGB-a utvrđeno je njemačko ograničenje na temelju javnog poretka, u skladu s kojim se odredba stranog prava ne smije primijeniti ako bi njezina primjena bila očito nespojiva s temeljnim načelima njemačkog prava. U ovom slučaju „temeljna načela” znači osnovna načela pravde. Općenito, to se odnosi na ozbiljne povrede temeljnih prava zajamčenih njemačkim Ustavom. Za primjenu ograničenja na temelju javnog poretka isto je tako važno da činjenice predmeta ukazuju na njegovu povezanost s Njemačkom; u protivnom se njemački pravni sustav ne može uključiti. U tim slučajevima prednost isto tako imaju posebna pravila, posebno ona utvrđena u pravnim instrumentima EU-a (vidjeti, na primjer, članak 21. Uredbe Rim I, članak 26. Uredbe Rim II i članak 35. Uredbe EU-a o nasljeđivanju). Dodatna iznimka kad je riječ o primjeni pravila o sukobu zakona primjenjuje se u slučaju prevladavajućih obvezujućih odredbi. Na temelju prevladavajuće obvezujuće odredbe nacionalna pravila obvezno se primjenjuju jer država poštovanje tih odredbi smatra ključnim za zaštitu svojih javnih interesa, konkretno svojeg političkog, društvenog i gospodarskog uređenja. Primjena obvezujućih odredbi ima najveću važnost u pitanjima ugovornih i izvanugovornih obveza. Posebna pravila o tom pitanju utvrđena su u pravnim instrumentima EU-a koji imaju prednost (vidjeti posebno članak 9. Uredbe Rim I, koji sadržava pravnu definiciju, i članak 16. Uredbe Rim II) te u međunarodnim konvencijama.

2.5 Dokaz stranog prava

Ne samo da njemački sudovi moraju primijeniti pravila o sukobu zakona po službenoj dužnosti, nego u skladu s člankom 293. Zakona o parničnom postupku (*Zivilprozessordnung – ZPO*) isto tako moraju, nakon odgovarajućeg razmatranja, utvrditi sadržaj mjerodavnog stranog prava. To nije ograničeno samo na proučavanje stranog zakonodavstva: sud mora razmotriti tumačenje predmetnog zakonodavstva u znanstvenim radovima i sudskoj praksi. Sud se mora dovesti u položaj da može primijeniti strano pravo na isti način kao što bi to učinio sud u predmetnoj državi.

Za utvrđivanje sadržaja stranog prava sudovi se mogu poslužiti svim dostupnim izvorima informacija.

Jedan izvor informacija za države ugovornice predviđen je Europskom konvencijom o obavijestima o stranom pravu koja je potpisana u Londonu 7. lipnja 1968. Zahtjev se mora podnijeti nadležnom tijelu predmetne strane države preko nadležnog tijela za zaprimanje/slanje.

Umjesto zahtjeva za pravne informacije na temelju Europske konvencije iz Londona, sud može zatražiti i pravno mišljenje stručnjaka, pod uvjetom da taj stručnjak isto tako posjeduje znanje o praktičnoj primjeni stranog prava.

Kad je riječ o jednostavnim pitanjima, u određenim okolnostima informacije dobivene od kontaktne točke Europske pravosudne mreže u građanskim i trgovačkim stvarima ili informacije koje sud dobije vlastitim istraživanjem stranog prava mogu isto tako biti dostatne za utvrđivanje sadržaja stranog prava. Sudovi isto tako mogu pozvati stranke na suradnju u pogledu dokazivanja stranog prava, ali nisu obvezani njihovim podnescima. Stoga sudovi mogu po službenoj dužnosti upotrijebiti svaki izvor informacija, a da nisu obvezani dokazima koje su podnijele stranke.

U iznimnim slučajevima u kojima unatoč svim naporima nije moguće utvrditi sadržaj stranog prava, kao alternativa se primjenjuje njemačko pravo.

3 Pravila o sukobu prava

3.1 Ugovorne obveze i pravni akti

Ugovori o međunarodnoj prodaji prvo podliježu Konvenciji Ujedinjenih naroda o ugovorima o međunarodnoj prodaji robe, koja se automatski primjenjuje među poduzećima iz velikog broja država ugovornica, osim u slučajevima u kojima su stranke dovoljno jasno isključile primjenu Konvencije, na primjer „odricanjem od Konvencije UN-a o prodaji”.

Za sve ostale obveznopravne ugovore sklopljene nakon 17. prosinca 2009. pitanje mjerodavnog prava u načelu se utvrđuje u skladu s Uredbom Rim I, osim ako je predmetni ugovor izvan područja primjene te uredbe, na primjer ako je riječ o imovinskopravnom ugovoru. Osim toga, primjenjuju se i članci od 46.b do 46.d EGBGB-a.

Do 17. prosinca 2009. primjenjivala se stara verzija članka 27. i dalje EGBGB-a. Ona se temeljila na Rimskoj konvenciji iz 1980. o mjerodavnom pravu za ugovorne obveze. Stavljena je izvan snage s učinkom od 17. prosinca 2009., ali se i dalje primjenjuje na ugovore sklopljene prije tog datuma.

Kad je riječ o određenim ugovorima o osiguranju sklopljenima prije 17. prosinca 2009., člancima od 7. do 14. Uvodnog zakona u Zakon o ugovoru o osiguranju (*Einführungsgesetz zum Versicherungsvertragsgesetz – EGVVG*), u verziji koja je bila na snazi do 16. prosinca 2009., propisana su posebna pravila o sukobu zakona.

3.2 Izvanugovorne obveze

Od 11. siječnja 2009. odabir pravnog sustava koji se primjenjuje na izvanugovorne obveze općenito je utvrđen Uredbom Rim II, a dodatno i člankom 46.a EGBGB-a.

U slučajevima koji nisu obuhvaćeni Uredbom, kao što su, na primjer, povrede prava osobnosti (*Persönlichkeitsrecht*), za utvrđivanje prava države koje će biti mjerodavno njemačkim su pravom predviđena posebna pravila o sukobu zakona; ta su pravila utvrđena u člancima od 38. do 42. EGBGB-a.

Člankom 38. EGBGB-a utvrđena su pravila o pravu koje se primjenjuje na različite vrste zahtjeva na temelju neopravdanog bogaćenja.

Na temelju članka 39. EGBGB-a, za pravne zahtjeve koji proizlaze iz neovlaštenih radnji povezanih s poslovima druge osobe mjerodavno je pravo države u kojoj je radnja izvršena. Posebno se pravilo primjenjuje na namiru duga druge osobe.

Na temelju članka 40. EGBGB-a, za zahtjev za naknadu štete prouzročene nezakonitom radnjom u načelu je mjerodavno pravo mjesta gdje je odgovorna stranka izvršila nezakonitu radnju (*Recht des Handlungsorts*). Oštećena stranka može odlučiti da je umjesto tog prava mjerodavno pravo države u kojoj je šteta nastala (*Recht des Schadenseintritts*).

Člankom 42. EGBGB-a propisano je da stranke u svakom slučaju mogu odabrati mjerodavno pravo za izvanugovorni odnos i nakon događaja koji je doveo do njega.

Osim toga, na temelju članka 41. EGBGB-a, mjerodavni pravni sustav može se zamijeniti pravnim sustavom koji je, zbog posebnih okolnosti, znatno bliže povezan s činjenicama predmeta.

3.3 Osobni status, njegovi aspekti s obzirom na građanski status (ime, prebivalište, svojstvo)

U skladu s njemačkim pravilima o sukobu zakona, za pravna pitanja u pogledu osobnog pravnog statusa fizičke osobe mjerodavan je pravni sustav države čiji je ta osoba državljanin (*Heimatrecht*). To se u načelu odnosi na imena (za pojedinci vidjeti članak 10. EGBGB-a) i na pitanje ima li fizička osoba pravnu i poslovnu sposobnost (članak 7. EGBGB-a).

Ako osoba ima više od jednog državljanstva (*Mehrstaater*), u članku 5. stavku 1. prvoj rečenici EGBGB-a propisano je da se kao povezujući čimbenik mora primijeniti „stvarno državljanstvo”, odnosno državljanstvo države s kojom je osoba s više državljanstava najbliže povezana. Međutim, ako osoba s više državljanstava ima i njemačko državljanstvo, u članku 5. stavku 1. drugoj rečenici EGBGB-a utvrđeno je da se primjenjuje samo njemačko državljanstvo.

3.4 Uspostava odnosa roditelj-dijete, uključujući posvajanje

3.4.1 Uspostava odnosa roditelj-dijete

Na temelju članka 19. EGBGB-a, roditeljstvo djeteta prvenstveno podliježe pravu države u kojoj dijete ima uobičajeno boravište. U odnosu na svakog od roditelja, roditeljstvo se isto tako može utvrditi u skladu s pravom države čiji je taj roditelj državljanin. Naposljetku, ako je majka u braku, pravo kojim se uređuju opći učinci braka (*Ehewirkungsstatut*) (članak 14. EGBGB-a), a koje se primjenjuje u trenutku rođenja, isto tako može biti važno u pitanjima utvrđivanja roditeljstva. Kad je riječ o djeci rođenoj prije 1. srpnja 1998., primjenjuju se drukčija pravila.

Na temelju članka 20. EGBGB-a, za osporavanje roditeljstva općenito je mjerodavan pravni sustav kojim se utvrđuje roditeljstvo te, ako je postupak osporavanja pokrenulo dijete, pravo države u kojoj to dijete ima uobičajeno boravište.

3.4.2 Posvojenje

Od 31. ožujka 2020. posvojenje djeteta u Njemačkoj podliježe njemačkom pravu. U ostalim slučajevima za posvojenje je mjerodavno pravo države u kojoj posvojenik ima uobičajeno boravište u trenutku posvojenja (nova verzija članka 22. stavka 1. EGBGB-a). Postupci posvojenja dovršeni do 31. ožujka 2020. podliježu međunarodnom privatnom pravu koje se prethodno primjenjivalo, odnosno za posvojenje je mjerodavno pravo države čiji je posvojitelj bio državljanin u trenutku posvojenja (stara verzija članka 22. stavka 1. prve rečenice EGBGB-a). Posvojenje od strane jednog ili oba bračna druga podliježe pravu kojim se uređuju opći učinci braka (stara verzija članka 22. stavka 1. druge rečenice EGBGB-a).

Priznavanje i utvrđivanje valjanosti stranih posvojenja uređeni su Zakonom o valjanosti posvojenja djeteta na temelju stranog prava (*Gesetz über Wirkungen der Annahme als Kind nach ausländischem Recht*) (Zakon o valjanosti posvojenja (*Adoptionswirkungsgesetz – AdWirkG*)).

3.5 Brak, nevjenčani parovi/parovi u izvanbračnoj zajednici, partnerstva, razvod, sudski razvod, obveze uzdržavanja

3.5.1 Brak

Sljedeće se napomene primjenjuju samo na brakove sklopljene između osoba suprotnog spola. Za istospolne brakove vidjeti točku 3.5.2.

Na temelju članka 13. EGBGB-a, uvjeti za sklapanje braka obično su uređeni pravom države čiji je zaručena osoba državljanin. Iznimno, u posebnim se okolnostima može primijeniti njemačko pravo.

U Njemačkoj se brak može sklopiti samo pred matičarom, ili iznimno pred osobom koju je za to posebno ovlastila strana država (članak 13. stavak 4. druga rečenica EGBGB-a).

Ako opći učinci braka nisu obuhvaćeni područjem primjene Uredbe Vijeća (EU) 2016/1103 o provedbi pojačane suradnje u području nadležnosti, mjerodavnog prava te priznavanja i izvršenja odluka u stvarima bračnoimovinskih režima (Uredba EU-a o bračnoj imovini), oni podliježu pravu koje su odabrali bračni drugovi (članak 14. stavak 1. EGBGB-a).

3.5.2 Nevjenčani parovi/parovi u izvanbračnoj zajednici i partnerstva

Istospolni brakovi i registrirana životna partnerstva (*eingetragene Lebenspartnerschaften*) uređeni su člankom 17.b EGBGB-a. Na temelju tog članka sklapanje i razvrnuće registriranog partnerstva, te svi opći učinci koji nisu obuhvaćeni područjem primjene Uredbe Vijeća (EU) 2016/1104 o provedbi pojačane suradnje u području nadležnosti, mjerodavnog prava te priznavanja i izvršenja odluka u stvarima imovinskih posljedica registriranih partnerstava (Uredba EU-a o imovini registriranog partnerstva), uređeni su pravom zemlje u kojoj je životno partnerstvo registrirano (članak 17.b stavak 1. prva rečenica EGBGB-a). Isto se primjenjuje *mutatis mutandis* ako su bračni drugovi istog spola ili ako barem jedan bračni drug nije ni ženskog ni muškog spola (članak 17. b stavak 4. prva rečenica EGBGB-a). Od 1. listopada 2017. u Njemačkoj više nije moguće sklopiti registrirano partnerstvo (članak 3. stavak 3. Zakona o uvođenju prava na sklapanje braka za istospolne parove (*Eheöffnungsgesetz*)) i stoga je članak 17.b stavak 1. prva rečenica EGBGB-a, kad je riječ o sklapanju životnog partnerstva, iznimno rijedak slučaj njemačkog pravila o sukobu zakona kojim je obuhvaćen pravni odnos koji može nastati isključivo u inozemstvu.

3.5.3 Razvod i sudski razvod

Od 21. lipnja 2012. mjerodavno pravo za razvod utvrđeno je Uredbom Vijeća (EU) br. 1259/2010 o provedbi pojačane suradnje u području prava primjenljivog na razvod braka i zakonsku rastavu („Uredba Rim III”). Ta se uredba primjenjuje čak i ako je mjerodavno pravo u skladu s njezinim odredbama pravo države koja ne sudjeluje u pojačanoj suradnji (članak 4. Uredbe). Razvod i zakonska rastava isto su tako uređeni Uredbom Rim III u slučaju brakova osoba suprotnog spola (članak 17.b stavak 4. prva rečenica EGBGB-a).

Osim toga, primjenjuju se članci 17. i 17.a EGBGB-a.

O razvodu braka u Njemačkoj može odlučiti samo sud (članak 17. stavak 3. EGBGB-a).

U skladu s člankom 17. stavkom 4. EGBGB-a, mjerodavno pravo za dijeljenje mirovinskih prava utvrđuje se prema pravu mjerodavnom za razvod (pravo o razvodu). U određenim okolnostima kada strano pravo ne priznaje dijeljenje mirovinskih prava, to će se provesti u skladu s njemačkim pravom, ako stranke to zatraže.

Uporaba obiteljskog doma i kućanskih predmeta koji se nalaze u Njemačkoj uređena je njemačkim materijalnim pravom (članak 17.a EGBGB-a).

3.5.4 Obveze uzdržavanja

Pitanje mjerodavnog prava kad je riječ o zahtjevima za uzdržavanje između srodnika ili između bračnih drugova od 18. lipnja 2011. utvrđeno je Haškim protokolom o pravu mjerodavnom za obveze uzdržavanja od 23. studenoga 2007. U skladu s njegovim člankom 2. Protokol ima opću primjenu, tj. primjenjuje se čak i ako je, u skladu s njegovim odredbama, mjerodavno pravo države koja nije država ugovornica. Stoga su njemačka pravila u EGBGB-u koja su se primjenjivala u tom pogledu stavljena izvan snage.

3.6 Bračnoimovinski režimi

Imovinske posljedice braka uređene su Uredbom EU-a o bračnoj imovini. To se primjenjuje i u slučaju istospolnih brakova (članak 17. stavak 4. druga rečenica EGBGB-a). Uredbom EU-a o bračnoj imovini daje se prioritet autonomiji stranaka: budući bračni drugovi mogu odabrati pravo mjerodavno za svoj bračnoimovinski režim (članak 22. stavak 1. Uredbe EU-a o bračnoj imovini). U nedostatku sporazuma između stranaka povezujući je čimbenik mjesto boravišta bračnih drugova ili, alternativno, njihovo državljanstvo ili država s kojom su zajedno najbliže povezani (vidjeti članak 26. Uredbe EU-a o bračnoj imovini).

Zbog datuma početka njezine primjene (30. siječnja 2019.) Uredbom EU-a o imovini registriranog partnerstva nisu obuhvaćena životna partnerstva sklopljena u Njemačkoj jer od 1. listopada 2017. u skladu s njemačkim pravom nije moguće sklopiti životno partnerstvo (vidjeti prethodnu točku 3.5.2.). U skladu s Uredbom EU-a o imovini registriranog partnerstva odabir stranaka isto je tako glavni povezujući čimbenik (članak 22. stavak 1. Uredbe EU-a o imovini registriranog partnerstva). U nedostatku sporazuma o odabiru prava mjerodavno pravo za imovinske posljedice registriranog partnerstva pravo je države u skladu s čijim je pravom registrirano partnerstvo sklopljeno (vidjeti članak 26. stavak 1. Uredbe EU-a o imovini registriranog partnerstva).

3.7 Oporuke i nasljedstva

Ako je smrt nastupila 17. kolovoza 2015. ili nakon toga, prvo će biti mjerodavna pravila utvrđena u Uredbi EU-a o nasljeđivanju. Na temelju te uredbe temeljni je povezujući čimbenik za pravo mjerodavno za nasljeđivanje posljednje uobičajeno boravište oporučitelja. Nasljeđivanja prije 17. kolovoza 2015. uređena su pravom zemlje čiji je oporučitelj bio državljanin u trenutku smrti, u skladu sa starom verzijom članka 25. EGBGB-a (novom verzijom članka 25. EGBGB-a propisano je da se Uredba EU-a o nasljeđivanju primjenjuje *mutatis mutandis*). U pogledu nekretnina koje se nalaze u Njemačkoj bilo je moguće odabrati primjenu njemačkog prava.

Kad je riječ o nasljeđivanjima nakon 17. kolovoza 2015., formalni zahtjevi za raspolaganja imovinom zbog smrti uređeni su novom verzijom članka 26. EGBGB-a u kojem se, u pogledu oporučnih raspolaganja, u načelu propisuje izravna primjena Haške konvencije od 5. listopada 1961., koja je za Njemačku, kao ugovornu stranku, obvezujuća od 1965. (stavak 1.), a u pogledu oblika drugih raspolaganja imovinom zbog smrti, upućuje na članak 27. Uredbe EU-a o nasljeđivanju (stavak 2.). Nasljeđivanja prije 17. kolovoza 2015. podliježu staroj verziji članka 26. EGBGB-a, u kojem su sadržane glavne odredbe o sukobu zakona iz Haške konvencije iz 1961. o sukobu zakona u pogledu oblika oporučnih raspolaganja. Raspolaganje je valjano s obzirom na oblik ako njegov oblik ispunjuje zahtjeve pravnog sustava s kojim je povezano, na primjer na temelju državljanstva, uobičajenog boravišta oporučitelja ili mjesta gdje je oporuka sastavljena.

3.8 Nekretnine

Na temelju članka 43. EGBGB-a, za stvarna prava mjerodavno je pravo države u kojoj se imovina nalazi. Lokalno pravo mjerodavno je za, na primjer, opseg prava vlasništva i način na koji se imovina može prenijeti ili opteretiti hipotekom ili založnim pravom.

Člankom 45. EGBGB-a propisan je poseban povezujući čimbenik za prijevozna sredstva.

Člankom 43. stavkom 2. EGBGB-a utvrđeno je posebno pravilo za prijenos imovine iz jedne države u drugu.

Konačno, emisije iz nepokretnih izvora posebno su uređene člankom 44. EGBGB-a.

U užem smislu ne postoji odabir prava u pogledu stvarnih prava. Međutim, na temelju članka 46. EGBGB-a, ako okolnosti pokažu znatno bližu povezanost s pravom druge države, moguće je odstupiti od prava utvrđenog s obzirom na prethodno navedene povezujuće čimbenike.

3.9 Nesolventnost

Osim pravila o sukobu zakona iz Uredbe (EU) 2015/848 od 20. svibnja 2015. o postupku u slučaju nesolventnosti, koja sadržava pravila kojima se uređuju odnosi među državama članicama, člankom 335. Zakona o nesolventnosti u pogledu trećih zemalja propisano je da, u načelu, postupak u slučaju

nesolventnosti i njegovi učinci podliježu pravu države u kojoj je postupak pokrenut. U članku 336. i dalje Zakona o nesolventnosti utvrđeni su posebni povezujući čimbenici za određene aspekte međunarodnog prava u području nesolventnosti koji mogu odstupati od tog načela (npr. radni odnosi, kompenzacija i pobožnost transakcija u postupku u slučaju nesolventnosti).

Posljednji put ažurirano: 14/04/2022

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća kontaktna točka EJN-a. Prijevode je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska pravosudna mreža i Europska komisija ne preuzimaju nikakvu odgovornost u pogledu informacija ili podataka sadržanih ili navedenih u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.